

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و (شسته): پایه نهم
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
 دبیرستان غیردولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ
 آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام درس: مطالعات اجتماعی
 نام دبیر: رضا قاسمی
 تاریخ امتحان: ۲۰ / ۱۰ / ۱۳۹۹
 ساعت امتحان: ۰۰ : ۰۰ : ۱۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
بارم	سوالات	
۱/۵	۱	جاهای خالی را در جملات زیر با کلمات مناسب تکمیل کنید: الف) بیابان که اطراف آن را کوه فرا گرفته است، جزء بیابان های سرد جهان است. ب) تشکیل ابرها و بسیاری از تغییرات آب و هوایی در لایه جو صورت می گیرد. ج) به عقیده جهانگردان اروپایی، از جمله ، وضع زندگی دهقانان ایرانی در دوره صفویه به مراتب بهتر از وضع دهقانان در مناطق حاصلخیز اروپا بوده است.
۱/۵	۲	به سوالات چهارگزینه ای زیر پاسخ دهید. ۱- پس از شکست ایران در جنگ دوم ایران از روسیه، کدام عهدنامه ننگین به ایران تحمیل شد؟ الف) ترکمانچای (ب) مجمل (ج) مفصل (د) پاریس ۲- بیشترین وسعت ساوان در کدام قاره به چشم می خورد؟ الف) آمریکای جنوبی (ب) استرالیا (ج) آفریقا (د) آسیا ۳- اکثر ساکنان کشورهای با درآمد بالا در کدام مناطق زندگی می کنند؟ الف) آمریکای شمالی و اروپای غربی (ب) آمریکای جنوبی و آسیای شرقی ج) آمریکای شمالی و اروپای شرقی (د) آمریکای جنوبی و آسیای شرقی
۲	۳	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) در دوران صفویه به دلیل وجود حکومت مرکزی نیرومند و برقراری نظم و امنیت در سراسر کشور، شرایط مناسبی برای رونق زندگی اجتماعی و اقتصادی پدید آمد. ب) بیشتر دوره دوازده ساله پادشاهی آقامحمدخان به نبرد با بیگانگان و فرونشاندن شورش های داخلی گذشت. ج) تقریباً در همه کشورها، به دلیل مهاجرت گسترده مردم از روستاها به شهرها به دنبال کسب درآمد بیشتر و امکانات متأسفانه شهرنشینی رشد سریعی داشته است. د) ناحیه توندرا به داشتن جنگل های مخروطیان و سوزنی برگ ها معروف است.
۱	۴	مدار را با تقسیم بندی آن شرح دهید.
۱	۵	طول و عرض جغرافیایی را تعریف کنید.

ردیف	سؤالات	بارم
۶	مایل بودن محور قطب‌ها موجب چه اتفاقی می‌شود؟	۱
۷	اقیانوس‌ها چگونه توسط انسان‌ها آلوده می‌شوند؟	۱
۸	ارتفاع از سطح زمین چگونه بر آب و هوای جهان تاثیر می‌گذارد؟	۱
۹	بیوم توندرا را به طور کامل معرفی کنید.	۱
۱۰	مهم‌ترین عواملی که باعث تخریب زیست‌گاه‌ها می‌شوند را نام ببرید.	۱
۱۱	عوامل انسانی جذب‌کننده و دفع‌کننده جمعیت یک ناحیه را شرح دهید.	۱
۱۲	نابرابری جهانی یا بین‌المللی به چه معناست؟	۱
۱۳	معمولاً میزان ثروت مادی و رشد اقتصادی کشورها را با چه عواملی اندازه‌گیری می‌کنند؟	۱
۱۴	دومورد از فیلسوفان و عالمان بزرگ دوره صفوی را نام ببرید.	۱
۱۵	رونق تجارت در زمان کدام شاه صفوی و به چه عللی رخ داد؟	۱
۱۶	در دوره سی‌ساله فرمانروایی کریم خان زند چه اقداماتی صورت گرفت؟	۱
۱۷	پس از شکست ایران در جنگ اول با روسیه چه شرایطی طی عهدنامه گلستان با کشورمان تحمیل گردید؟	۱
۱۸	دو مورد از اقدامات امیرکبیر برای پیشرفت ایرانیان و اصلاح فساد قاجارها را بنویسید.	۱

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۱۲ تهران
دبیرستان غیر دولتی پسرانه سرای دانش واحد حافظ

نام درس: مطالعات اجتماعی
نام دبیر: رضا قاسمی
تاریخ امتحان: ۱۰ / ۱۳۹۹
ساعت امتحان: ۱۰:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۷۵ دقیقه

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	گی - تروپوسفر یا ورد سپهر - شاردن	
۲	الف - ج - الف	
۳	ص - غ - ص - غ	
۴	در فاصله مساوی از دو قطب شمال و جنوب، میتوانیم یک دایره بزرگ را به دور زمین تصور کنیم. این دایره بزرگ، استوا نام دارد. دایره های دیگری در هر دو نیمکره به موازات استوا رسم شده اند که به آنها مدار می گویند. هر چه به قطب شمال یا جنوب نزدیک میشویم، این دایره ها کوچکتر می شوند. مدار استوا (مدار مبدأ) صفر درجه است. بقیه مدارها بین ۰ تا ۹۰ درجه شمالی یا جنوبی درجه بندی شده اند.	
۵	طول جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با نصف النهار مبدأ بر حسب درجه. عرض جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با مدار استوا بر حسب درجه.	
۶	محور قطبها بر سطح مدار گردش انتقالی زمین، مایل است. به دلیل همین تمایل، زاویه تابش آفتاب در طول سال تغییر میکند و در طی یک سال، زمین در موقعیت های مختلفی در برابر خورشید قرار می گیرد، درازی شب و روز نامساوی می شود و فصلهای مختلف به وجود می آید.	
۷	سالیانه چند میلیون تن زباله های سمی کارخانه ها، پلاستیک و مواد تجزیه نشدنی به اقیانوسها ریخته می شود. برخی کشورهای غیرمتعهد به سلامت محیط زیست از شیوه دفن زباله های اتمی در اعماق اقیانوسها استفاده می کنند. صید بی رویه و انبوه ماهیها، بدون آن که فرصت تولید مثل برای آنها فراهم شود، نیز به بومسازگان (اکوسیستم) آنها به شدت لطمه میزند. به ویژه آنکه برخی کشورهای پیشرفته با دسترسی به فناوریهای جدید مانند کشتیهای مجهز به رادار یا نصب دائمی تورها در آب، به طور مداوم از اعماق آب و همه نقاط اقیانوسها ماهی صید میکنند.	
۸	در لایه وردسپهر (نزدیک ترین لایه جو به زمین)، هر چه از سطح زمین بالاتر میرویم دمای هوا کم می شود. بنابراین، در نواحی مرتفع و بر فراز قله ها و کوهها و دامنه ها دما پایینتر از نواحی پست است. همچنین ارتفاعات کوه ها می توانند از نفوذ توده های مرطوب به آن سوی خود جلوگیری کنند و یا جهت وزش بادهای را نیز تغییر میدهند.	
۹	توندرنا ناحیه ای در نزدیکی قطب شمال و حاشیه اقیانوس منجمد شمالی است. این ناحیه، زمستانهای طولانی دارد و سرمای هوا در آن، بسیار شدید است؛ به طوری که به 34°C - نیز میرسد. در این ناحیه، تابستانها کوتاه و میانگین دما، حداکثر ۱۲ درجه سانتیگراد است. زمینهای توندرنا از یخ و برف پوشیده شده است. در تابستان با ذوب شدن یخها، در زیر خاک، باتلاقیهای کم عمق ایجاد می شود. در توندرنا فقط گیاهانی چون خزه و گلشنک میتوانند برویند. بزرگ جثه ترین جانور توندرنا، خرس قطبی است. در زمستان، برخی از جانوران این منطقه به نواحی گرمتر مجاور مهاجرت میکنند.	
۱۰	ایجاد و گسترش شهرها و روستاها، ساختن پل، جاده، ساختمانها و سدها بدون برنامه ریزی و توجه به جنبه های زیست محیطی فعالیت های صنعتی و تولید انبوه کالاها در کارخانه ها مصرف گرایی و تولید انبوه زباله و شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات.	
۱۱	برای مثال نواحی معتدل با باران کافی یا نواحی دارای آب و هوای موسمی و دشتهای و جلگه های آبرفتی و حاصلخیز و نواحی دارای منابع آب کافی، جمعیت زیادی را به خود جذب میکنند. در حالی که جمعیت به نواحی گرم و خشک یا مرتفع و سرد یا مکانهایی که آب کافی و خاک حاصلخیز ندارند جذب نمیشود. همچنین شهرهای بزرگ و پایتختها، نواحی صنعتی و مکانهای گردشگری و زیارتی و یا مکانهایی که امکانات مناسب آموزشی، اقتصادی، بهداشتی و... دارند جمعیت را به خود جذب میکنند اما به عکس مکانهایی که فاقد امکانات و تسهیلات هستند و یا نواحیای که با جنگ و آشوب روبه رو هستند، جمعیت را دفع می کنند.	

۱۲	به این معنی که از نظر ثروت و درآمد، کیفیت زندگی مردم و دسترسی به مسکن مناسب، آموزش، بهداشت، اشتغال، گذران اوقات فراغت، و نظایر آن تفاوت‌های زیادی بین کشورها دیده میشود.
۱۳	معمولاً میزان ثروت مادی و رشد اقتصادی کشورها را با تولید ناخالص داخلی و درآمد سرانه اندازه‌گیری میکنند.
۱۴	میرداماد، ملاصدرا، شیخ بهایی و علامه محمدباقر مجلسی از فیلسوفان و عالمان بزرگ آن روزگار بودند.
۱۵	در عصر صفوی به دلیل یکپارچه بودن سرزمین ایران و وجود نظم و امنیت در سراسر کشور، تجارت داخلی و خارجی پررونق بود. شاهان صفوی، به خصوص شاه عباس اول، برای گسترش تجارت کوشش بسیار کردند. در آن دوره، شبکه وسیعی از راهها و کاروانسراها در سراسر ایران ایجاد شد که نظیر آن در کمتر کشوری وجود داشت.
۱۶	دوران فرمانروایی کریمخان سی سال طول کشید. در این دوران، ثبات و آرامش نسبی در سراسر کشور به وجود آمد و در نتیجه، اوضاع اجتماعی و اقتصادی بهتر شد. در این زمان، بناهای مهمی مانند بازار وکیل، مسجد وکیل، حمام وکیل و ارگ کریمخان در شیراز، پایتخت زندیه، ساخته شد و فعالیتهای علمی و فرهنگی در آن شهر رونق گرفت.
۱۷	در زمان فتحعلیشاه، روسیه با ارتشی مجهز به سلاحهای جدید و آشنا با فنون جنگی تازه به قلمرو ایران در قفقاز حمله کرد. سپاه ایران که از جنگاوران ایل‌های مختلف تشکیل شده بود، با سلاحهای ابتدایی به مقابله با نیروهای متجاوز روس پرداخت. سرانجام پس از ده سال جنگ نابرابر، روسیه پیروز شد و عهدنامه گلستان را به ایران تحمیل کرد. به موجب این عهدنامه، ایالت‌های گرجستان و داغستان و شهرهای باکو و گنجه از حاکمیت ایران خارج شدند و تحت حاکمیت روسیه قرار گرفتند.
۱۸	یکی از اقدامات امیرکبیر، تأسیس مدرسه دارالفنون بود. او که فرستادن دانشجو به اروپا را کافی نمیدانست، تصمیم گرفت مدرسه‌ای به سبک مدرسه‌های جدید در ایران تأسیس کند تا تعداد بیشتری از ایرانیان علوم و فنون جدید را بیاموزند. او همچنین معلمانی را از کشورهایی جز روسیه و انگلیس استعمارگر (مثلاً از اتریش) برای تدریس در مدرسه دارالفنون استخدام کرد. مدرسه دارالفنون مدتی پس از برکناری امیرکبیر و چند روز پیش از قتل او شروع به کار کرد.
<p style="text-align: center;">جمع بارم : ۲۰ نمره</p> <p style="text-align: center;">نام و نام خانوادگی مصحح : رضا قاسمی</p> <p style="text-align: center;">امضاء:</p>	